

Η προσωποποίηση της ασέβειας (στο όνομα της ανάπτυξης)

Μεγάλη Εβδομάδα 2013

Χτες το βράδυ έμαθα δύο πράγματα που δεν γνώριζα, κι ένιωσα ντροπή που δεν τα γνώριζα. Και για αυτό θέλω, ιδίως αυτές τις μέρες που κοπάζει η κακοφωνία των «αγορών» και επικρατεί μια κάποια κατάνυξη, να μοιραστώ αυτά που έμαθα, και τις τύψεις για την έως τώρα άγνοιά μου, μαζί σας.

Το πρώτο αφορά την πιο αρχαία προσωπογραφία. Την αρχαιότερη απεικόνιση ανθρώπινου προσώπου που διασώζεται ακέραια, πολύχρωμη, πανέμορφη, ζωγραφισμένη σε βράχο με διαστάσεις πάνω από ένα τετραγωνικό μέτρο. Η ηλικία της ξεπερνά τα τριάντα χιλιάδες χρόνια. Και να ήταν μόνο αυτό! Δεν είναι μόνο μία. Πρόκειται για χιλιάδες (!) τέτοιες προσωπογραφίες, άλλες μικρότερες σε μέγεθος, άλλες μεγαλύτερες, όλες τους μεγάλου κάλλους, η κάθε μία τους αποτύπωση της ιστορίας της ανθρώπινης μορφής και του ανθρώπινου φαντασιακού όσον αφορά την μορφή των προγόνων, του «άλλου», του «εαυτού» μας.

Τα αριστουργήματα αυτά, όπως έμαθα μόλις χτες, βρίσκονται στο Ακροτήρι Burrup, στο βόρειο-ανατολικό μέρος της Αυστραλίας, το οποίο κατοικείται εδώ και σαράντα με πενήντα χιλιάδες χρόνια από τους ίδιους ανθρώπους – οι οποίοι πριν από χιλιετίες έφτασαν στην Αυστραλία έχοντας διαβεί τα ρηχά νερά του πελάγους μεταξύ Ινδονησίας και Αυστραλίας, πριν λιώσουν οι πάγοι και τα νερά βαθύνουν. Έτσι, αφού τα νερά βάθυναν και η μετανάστευση προς την Αυστραλία σταμάτησε, μέχρις που κατέφτασαν οι Ευρωπαίοι τον 18^ο αιώνα, οι άνθρωποι αυτοί είχαν χιλιάδες χρόνια καιρό για να μάθουν να ζουν αρμονικά με την πανέμορφη εκείνη γωνιά της Αυστραλίας και να αναπτύξουν την τέχνη της προσωπογραφίας. Οι δεκάδες χιλιάδες ζωγραφιών (μεγάλης μάλιστα διάστασης) που άφησαν πίσω τους αποτελούν το μοναδικό, συνεχές, αρχείο απεικόνισης ανθρώπων και φύσης παγκοσμίως. Απεικονίζουν όχι μόνο την ανθρώπινη μορφή αλλά και ζώα που σήμερα έχουν εξαφανιστεί, όνειρα και μύθους, ακόμα και τα ιστιοφόρα των Ευρωπαίων που οι ιθαγενείς έβλεπαν να περνούν από τις θάλασσές τους. Αποτελούν, υπό μία έννοια, κάτι αντίστοιχο με μια εικαστική σύμπτυξη του Λούβρου και της Παλαιάς Διαθήκης σε ένα τεράστιο εικαστικό, ιστορικό, αρχαιολογικό πάρκο.

Το δεύτερο που έμαθα, για το οποίο ντρέπομαι ακόμα πιο πολύ, είναι ότι αυτές οι πολύτιμες προσωπογραφίες, αυτό το πλούσιο αρχείο της

ανθρωπότητας, καταστρέφονται καθημερινά από μπουλντόζες εταιρείας φυσικού αερίου που τις συνθλίβουν στο διάβα τους προς τα σημεία εξόρυξης, μετατρέποντάς τες σε άμορφα μπάζα με τα οποία φτιάχνουν... χωματόδρομους για να περνούν οι νταλίκες και τα εξορυκτικά μηχανήματα της εταιρείας. Μάλιστα αναγνώστη. Στον βωμό της «ανάπτυξης» οι αδυσώπητες μηχανές μιας πάμπλουτης εταιρείας με γιγάντια δύναμη και μυαλό κατσαρίδας λιώνουν, καταστρέφουν, ποδοπατούν, μετατρέπουν σε μπάζα αυτόν τον θησαυρό. Κι εμείς δεν γνωρίζουμε τίποτα. Φαντάζεστε μια αντίστοιχη εταιρεία να πολτοποιεί τα μοναστήρια του Άγιου Όρους, τον αρχαιολογικό χώρο στις Μυκήνες, το Stonehenge της Αγγλίας και το Λούβρο; Να τα μετατρέπει σε μπάζα πάνω από τα οποία να περνούν οι νταλίκες της; Θα είχε ξεσηκωθεί η υφήλιος.

Αναρωτήθηκα γιατί δεν τα γνώριζα όλα αυτά. Η απάντηση δεν με ξάφνιασε, καθώς μου θύμισε «δικές μας» καταστάσεις. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση της Αυστραλίας είναι αλυσσοδεμένη με τα συμφέροντα αυτών των εταιρειών εξόρυξης, καθώς τα έσοδα από τα ορυχεία, το αέριο και τις πετρωματοπηγές είναι ο μόνος λόγος που η Αυστραλία δεν έχει υποστεί τις συνέπειες της Κρίσης. Παράλληλα, οι διευθυντές της εν λόγω εταιρείας είναι, παράλληλα, μέλη των διοικητικών συμβουλίων των (λίγων) μεγάλων εφημερίδων και καναλιών της Δ. Αυστραλίας αλλά και της χώρας συνολικά. Οι ίδιοι άνθρωποι που αφήνουν τους δημοσιογράφους τους να καταδικάζουν τους Ταλιμπάν για την καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς του Αφγανιστάν, συγκαλύπτουν ενεργά το πολιτιστικό ολοκαύτωμα της εταιρείας τους στην ίδια τους την χώρα.

Ας διαδώσουμε τα νέα αυτής της μέγιστης ύβρης. Καλό Πάσχα.